

V Bruseli 12. júna 2025
(OR. en)

9897/25

ENFOPOL 191
CRIMORG 99
DROIPEN 63
COPEN 167
COSI 110
FREMP 154
SOC 376
EMPL 246
CYBER 159
RELEX 711
MIGR 199
JAIEX 55
JAI 773

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od: Generálny sekretariát Rady
Dátum: 12. júna 2025
Komu: Delegácie

Č. predch. dok.: 8724/25

Predmet: Závery Rady o boji proti obchodovaniu s ľuďmi s osobitným dôrazom na situáciu súvisiacu s útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine a ochranou maloletých osôb
– závery Rady (12. júna 2025)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o boji proti obchodovaniu s ľuďmi s osobitným dôrazom na situáciu súvisiacu s útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine a ochranou maloletých osôb, ktoré Rada (spravodlivosť a vnútorné veci) schválila na svojom 4 102. zasadnutí 12. júna 2025.

Záver Rady

**o boji proti obchodovaniu s ľuďmi s osobitným dôrazom na situáciu súvisiacu s útočnou
vojnou Ruska proti Ukrajine a ochranou maloletých osôb**

Úvod

- a) Obchodovanie s ľuďmi je stále jednou z najväznejších hrozieb pre bezpečnosť a ľudské práva v Európskej únii a je hrubým porušením základných práv.
- b) Hlavným právnym nástrojom EÚ na predchádzanie obchodovaniu s ľuďmi a boj proti nemu a na ochranu obetí obchodovania s ľuďmi je smernica EÚ o boji proti obchodovaniu s ľuďmi¹. Uvedená smernica bola v roku 2024 zmenená s cieľom posilniť boj proti tejto trestnej činnosti (ďalej len „revidovaná smernica EÚ o boji proti obchodovaniu s ľuďmi“)². Nové pravidlá sa výslovne vzťahujú na nové formy vykorisťovania vrátane tých, ku ktorým dochádza online, zabezpečujú včasné odhaľovanie obetí a zaručujú vyššiu úroveň pomoci a podpory obetiam v súlade s článkom 11 revidovanej smernice EÚ o boji proti obchodovaniu s ľuďmi.
- c) Komisia vydala v apríli 2021 stratégiu EÚ v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2021 – 2025 (ďalej len „stratégia EÚ“)³. Stanovuje sa v nej komplexná reakcia, pokiaľ ide o predchádzanie trestnej činnosti, ochranu a posilnenie postavenia obetí a postavenie obchodníkov s ľuďmi pred súd. Táto stratégia je úzko prepojená so stratégiou EÚ na boj proti

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/629/SVV, Ú. v. EÚ L 101, 15.4.2011, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj>.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1712 z 13. júna 2024, ktorou sa mení smernica 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania, Ú. v. EÚ L, 2024/1712, 24.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj>.

³ 8090/21.

organizovanej trestnej činnosti⁴, keďže obchodovanie s ľuďmi môžu páchať organizované zločinecké skupiny.

- d) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine a ďalšie ozbrojené konflikty v regiónoch susediacich s EÚ zvyšujú od roku 2022 riziko obchodovania s ľuďmi, pokiaľ ide o osoby žiadajúce o medzinárodnú ochranu a vysídlené osoby vrátane žien a detí. Zraniteľnosť osôb utekajúcich pred inváziou Ruska na Ukrajinu sa výrazne znížila vďaka spoločnému plánu boja proti obchodovaniu s ľuďmi⁵ a aktivácii smernice o dočasnej ochrane⁶. Uplatňovanie smernice o dočasnej ochrane sa predĺžilo do marca 2026⁷.
- e) Európska multidisciplinárna platforma proti hrozbám trestnej činnosti (EMPACT) je kľúčovým nástrojom európskej spolupráce na boj proti obchodovaniu s ľuďmi, ktorý je jednou z priorit EÚ v oblasti boja proti trestnej činnosti v rámci súčasného cyklu platformy EMPACT (2022 – 2025)⁸. Príslušný operačný akčný plán platformy EMPACT sa zameriava na narušenie zločineckých sietí zapojených do obchodovania s ľuďmi na účely všetkých foriem vykorisťovania s osobitným zameraním na tých, ktorí zneužívajú maloleté osoby⁹.
- f) Pokiaľ ide o medzinárodnú spoluprácu, predstavuje kľúčové kroky v procese posilňovania medzinárodnej spolupráce zameranej proti obchodovaniu s ľuďmi Protokol Organizácie Spojených národov z roku 2000 o prevencii, potlačaní a trestaní obchodovania s ľuďmi,

⁴ Oznámenie Komisie o stratégii EÚ na boj proti organizovanej trestnej činnosti na roky 2021 – 2025, COM(2021) 170 final (2021), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex:52021DC0170>.

⁵ Európska komisia, Spoločný plán boja proti obchodovaniu s ľuďmi v snahe riešiť riziká obchodovania s ľuďmi a podporovať potenciálne obeť spomedzi tých, ktorí utekajú pred vojnou na Ukrajine, 11. mája 2022, https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2022-05/Anti-Trafficking%20Plan_en.pdf.

⁶ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/382 zo 4. marca 2022, ktorým sa konštatuje skutočnosť, že došlo k hromadnému prílevu vysídlených osôb z Ukrajiny v zmysle článku 5 smernice 2001/55/ES, a zavádza sa dočasná ochrana, Ú. v. EÚ L 71, 4.3.2022, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj.

⁷ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2024/1836 z 25. júna 2024, ktorým sa predlžuje dočasná ochrana zavedená vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2022/382, Ú. v. EÚ L, 2024/1836, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj.

⁸ 7101/23.

⁹ 7101/23.

osobitne so ženami a deťmi, dopĺňujúci Dohovor OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu¹⁰ a Dohovor Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi z roku 2005¹¹.

¹⁰ Rezolúcie Valného zhromaždenia OSN č. 55/25 a 55/255, ktorými sa prijíma Dohovor Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu (UNTOC) a jeho protokoly, 15.11.2000.

¹¹ CETS č. 197 zo 16.5.2005, <https://rm.coe.int/168008371d>.

- g) V boji proti obchodovaniu s ľuďmi by sa s podporou koordinátora EÚ pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi mali v plnej miere využívať všetky existujúce relevantné nástroje vrátane stratégie EÚ v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2021 – 2025 a predchádzajúcich záverov Rady¹². V záujme účinného boja proti tejto trestnej činnosti je potrebné, aby sa na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni vyvíjalo ďalšie úsilie a prijímali ďalšie opatrenia.

Všeobecné aspekty

1. Predchádzanie obchodovaniu s ľuďmi a boj proti nemu a poskytovanie pomoci a podpory všetkým obetiam obchodovania s ľuďmi zostáva pre Úniu, ako aj pre členské štáty prioritou.
2. Obchodovanie s ľuďmi vrátane sexuálneho vykorisťovania detí online a offline má hlboký vplyv na spoločnosti a hospodárstva členských štátov EÚ.
3. V Európskej únii sa výrazne zvýšil počet obetí obchodovania s ľuďmi. V rokoch 2021 až 2022 sa počet zaznamenaných obetí obchodovania s ľuďmi v EÚ v porovnaní s obdobím 2019 – 2020 zvýšil o 20,5 %¹³. Nárast odhaľovania obetí je pravdepodobne aj výsledkom intenzívnejšieho úsilia príslušných vnútroštátnych orgánov a agentúr, najmä orgánov presadzovania práva a organizácií občianskej spoločnosti, o včasné odhaľovanie a identifikáciu obetí.
4. Deti sú jednou z najzraniteľnejších skupín, na ktoré sa zameriavajú organizované zločinecké skupiny zapojené do obchodovania s ľuďmi. Takéto zločinecké skupiny často zneužívajú deti tak, že ich zlákať a neskôr využívajú na páchanie trestnej činnosti alebo ich násilím nútia k manželstvu či sexuálne vykorisťujú. V rokoch 2021 – 2022 predstavovali 81 % detských obetí občania EÚ (2 401 detí). Detské obeť tvorili takmer pätinu všetkých zaznamenaných obetí v EÚ (19 %)¹⁴. Digitalizácia priniesla znepokojujúci nárast prípadov sexuálneho vykorisťovania maloletých vedúceho k obchodovaniu s ľuďmi¹⁵.

¹² Napríklad 11838/6/12 a 10024/22.

¹³ 5728/25.

¹⁴ Pozri poznámku pod čiarou č. 13.

¹⁵ Pozri poznámku pod čiarou č. 13.

5. Počet odhalených prípadov pracovného vykorisťovania v EÚ sa v rokoch 2021 – 2022 v porovnaní s rokmi 2019 – 2020 zvýšil o 51 %, zatiaľ čo podiel sexuálneho a pracovného vykorisťovania bol v roku 2022 vyrovnaný (41 %). Štátna príslušnosť a profil obetí vo veľkej miere závisia od odvetvia vykorisťovania. Nábor sa často uskutočňuje online prostredníctvom klamlivej pracovnej inzercie a falošnými príslubmi získania povolenia. Štruktúra pôvodu obetí sa mení, pričom rastie počet štátnych príslušníkov tretích krajín (54 % zaznamenaných obetí)¹⁶. To svedčí o cezhraničnej a medzinárodnej povahe tohto javu a podčiarkuje veľký význam zabezpečenia vhodných nástrojov na ochranu obetí na základe prístupu zameraného na celú trasu.
6. Riziko, že sa stanú obeťami obchodovania s ľuďmi, hrozí najmä migrantom z krajín mimo EÚ vrátane Latinskej Ameriky a afrických a ázijských krajín. Pri hľadaní zamestnania v EÚ sa často nachádzajú v zraniteľnej situácii, čím sú náchylnejší na nútenú prácu, pracovné a sexuálne vykorisťovanie.
7. Ozbrojené konflikty viedli v rámci EÚ k zvýšeniu počtu osôb žiadajúcich o medzinárodnú ochranu, pričom útočná vojna Ruska proti Ukrajine k tomuto nárastu významne prispela zvýšením počtu osôb oprávnených podľa smernice o dočasnej ochrane. Osoby žiadajúce o medzinárodnú ochranu a osoby s udelenou dočasnou ochranou vrátane žien a detí čelia v dôsledku ekonomických ťažkostí a obmedzenej integrácie rôznym rizikám vykorisťovania.
8. Štátni príslušníci tretích krajín, ktorí žiadajú o medzinárodnú ochranu, pred tým, ako sa stali obeťami vykorisťovania alebo obchodovania s ľuďmi z oblastí ozbrojených konfliktov, mohli byť obeťami najzávažnejších medzinárodných trestných činov (napr. vojnových zločinov). To predstavuje ďalšiu výzvu pre orgány presadzovania práva a justičné orgány pri identifikácii a stíhaní páchatel'ov viacerých druhov trestných činov.
9. Niektoré krajiny EÚ zaviedli dodatočné programy pomoci, je však naliehavo potrebné prijať ďalšie opatrenia spojené napríklad so základnými službami, ako je bývanie, vzdelávanie a zdravotná starostlivosť.

¹⁶ Pozri poznámku pod čiarou č. 13.

10. Jedným z hlavných nástrojov používaných na nábor, vykorisťovanie a kontrolu obetí obchodovania s ľuďmi alebo ich zapojenie ako spolupáchateľov do iných druhov trestnej činnosti sa stal digitálny priestor (vrátane sociálnych médií, rýchlych správ, portálov s ponukou pracovných miest). Toto je obzvlášť nebezpečné pre maloleté osoby a osoby v zraniteľnom postavení.
11. Páchatelia trestnej činnosti čoraz častejšie využívajú šifrované komunikačné kanály a kryptomeny, čo orgánom presadzovania práva a justičným orgánom sťažuje identifikáciu páchateľov, zaisťovanie príslušných dôkazov a rozkladanie zločineckých sietí.
12. V reakcii na túto rastúcu hrozbu sa vyvíjajú analytické nástroje vrátane nástrojov založených na umelej inteligencii na podporu monitorovania internetu a odhaľovania trestnej činnosti.
13. Kľúčom k účinnému boju proti cezhraničnému obchodovaniu s ľuďmi sú spoločné a koordinované opatrenia a zosúladenie definícií a postupov.

Rada vyzýva členské štáty, aby:

14. bez toho, aby bola dotknutá nezávislosť súdництва, presadzovali užšiu koordináciu medzi orgánmi presadzovania práva a justičnými orgánmi, ako aj s organizáciami občianskej spoločnosti a súkromnými subjektmi, ako sú online platformy a prevádzkovatelia sietí, s cieľom včas odhaľovať, identifikovať a blokovat' činnosti súvisiace s obchodovaním s ľuďmi s dôrazom na nábor a vykorisťovanie online; tiež identifikovali a lokalizovali obeť, ktoré môžu mať skúsenosť s najzávažnejšími medzinárodnými trestnými činmi (napr. vojnovými zločinmi) alebo môžu byť ich svedkami, s cieľom zachovať informácie, ktoré môžu mať k dispozícii;
15. podporovali medziagentúrnu spoluprácu s inšpektormi práce, organizáciami občianskej spoločnosti a inými orgánmi na vnútroštátnej úrovni s cieľom odhaľovať obeť a pomáhať im za uplatnenia prístupu zameraného na obeť, predchádzať druhotnej viktimizácii a aktívne využívať administratívne prístupy;
16. podporovali využívanie nástrojov, ktoré na boj proti obchodovaniu s ľuďmi poskytujú agentúry EÚ vrátane Europolu, Eurojustu, Frontexu a CEPOL-u, ako aj iné medzinárodné organizácie vrátane Interpolu;

17. podporovali rozvoj verejno-súkromných partnerstiev (vrátane partnerstiev s online platformami a prevádzkovateľmi sietí) s cieľom vytvoriť a zaviesť účinné nástroje na identifikáciu prevenciu a narúšanie (online a offline) činností obchodovania s ľuďmi, ako aj na podávanie správ o nich;
18. ďalej podporovali spoluprácu medzi členskými štátmi a s agentúrami EÚ v oblasti obchodovania s ľuďmi, a to v kontexte platformy EMPACT;
19. naďalej pozorne monitorovali pohraničné oblasti a vykonávali činnosti zamerané na posilnenie ochranných opatrení v prijímacom prostredí vrátane predchádzania obchodovaniu s ľuďmi, identifikácie obetí a ochrany zraniteľných osôb, v prípade potreby v spolupráci s organizáciami občianskej spoločnosti a medzinárodnými organizáciami;
20. zabezpečili, aby sa obetiam obchodovania s ľuďmi poskytla primeraná ochrana v rámci prístupu zameraného na obeť, a vo vhodných prípadoch aj prístupom k programom ochrany svedkov alebo iným podobným opatreniam, ako aj zabránením druhotnej viktimizácii.

Rada vyzýva Komisiu, aby:

21. včas sprevádzkovala Centrum pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi, ktoré bude podporovať členské štáty pri vykonávaní revidovanej smernice EÚ o boji proti obchodovaniu s ľuďmi a súvisiacej stratégie EÚ, a to vypracovaním usmernení, uľahčením výmeny najlepších postupov, podporou dialógu medzi odborníkmi v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi a posilnením spolupráce;
22. podporovala členské štáty pri zavádzaní cieľených programov prevencie a podpory súvisiacich s obchodovaním s ľuďmi, najmä so ženami a deťmi, a to aj tých osôb, ktoré utekajú pred útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine, avšak nielen tých;
23. s cieľom riešiť nadnárodné siete obchodovania s ľuďmi a bojovať proti nim posilnila prostredníctvom spoločných iniciatív v oblasti prevencie a vyšetrovania cezhraničnú spoluprácu a partnerstvá s tretími krajinami, najmä s krajinami pôvodu a tranzitu na účely obchodovania s ľuďmi;

24. podporovala využívanie zdrojov financovania a programov, ktoré sú v EÚ k dispozícii na boj proti obchodovaniu s ľuďmi, s osobitným zameraním na platformu EMPACT a včasnú identifikáciu obetí a ich odkazovanie na špecializované služby;
25. zohľadnila tieto závery pri vypracúvaní stratégie EÚ v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2026 – 2029 s cieľom riešiť vznikajúce výzvy a jednotne riadiť nové priority;
26. s podporou koordinátora EÚ pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi presadzovala výmenu informácií a najlepších postupov s národnými koordinátormi pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi a národnými spravodajcami, agentúrami EÚ, ako aj s ďalšími príslušnými medzinárodnými organizáciami;
27. spolupracovala s členskými štátmi pri posilňovaní zodpovednosti súkromného sektora, a to aj v rámci internetového fóra EÚ, pokiaľ ide o pracovné alebo iné formy vykorisťovania, ako aj iné činnosti, ktoré by prípadne mohli problém obchodovania s ľuďmi zhoršiť.

Rada vyzýva Europol, Eurojust, Frontex a CEPOL, aby v rámci svojho mandátu:

28. posilňovali odborné znalosti členských štátov vrátane odbornej prípravy a podporovali výmenu najlepších postupov medzi nimi s cieľom lepšie identifikovať trestné činy obchodovania s ľuďmi v kybernetickom priestore, potenciálne obeť a páchatelov;
29. presadzovali rozsiahle využívanie nástrojov, ktoré sprístupnili v oblasti presadzovania práva a justičnej spolupráce, výmeny informácií, kriminálnej analýzy a budovania kapacít;
30. podporovali spoluprácu so súkromným sektorom a rozvoj verejno-súkromných partnerstiev, a to aj v sektore IT a telekomunikácií, s cieľom vyvinúť nástroje na analýzu dát vrátane nástrojov založených na umelej inteligencii a vytvoriť mechanizmy na včasné odhaľovanie, identifikáciu a blokovanie činností súvisiacich s obchodovaním s ľuďmi a rýchle nahlasovanie podozrivých činností.